

§ 480

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja ym. talousarvioaloitteesta koskien Ursininkallion alueen ja Merenkulkijoiden ja mereen menehtyneiden muistomerkin ikuisen tulen kunnostusta

HEL 2021-002879 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on selvittänyt useampaan kertaan Merenkulkijoiden ja mereen menehtyneiden muistomerkin ikuisen tulen kunnostamisen toteutusmahdollisuuksia yhdessä taidemuseon kanssa.

Elävä tuli on olennainen osa teosta ja on todella harmillista, että tuli palaa vain harvoin. Se johtuu siitä, että tuuli- ja sääolosuhteet meren rannalla ovat ankarat ja tuli sammuu herkästi. Teoksen sisällä kulkee kaasuputki, joka on liitetty kaasuverkkoon, eikä teokselle ole esimerkiksi omaa kaasusäiliötä. Sammunut liekki pitää käydä aina paikan päällä sytyttämässä erikseen. Automaattinen sytytys vaatisi teokselle ison teknisen parannuksen sekä lisätilaa teknisille sytytyslaitteille ja mahdolliselle kaasusäiliölle. Sellainen ei ole mahdollista teoksen alkuperäisen ilmeen säilyttämisen kannalta.

Tulen korvaamista led-valaisimilla on myös ehdotettu ja asiaa on selvitetty. Keinovalo olisi sekä visuaalisesti että symbolisesti aivan eri asia kuin elävä tuli. Tällaisella toteutustavalla teoksen alkuperäinen luonne kärsisi, eikä se vastaisi enää taitelijan näkemystä. Lisäksi toteutus olisi haasteellista ja osin turmiollista teokselle muun muassa pinta-asennettavien sähkövetojen vuoksi.

Nykyään liekki sytytetään kerran vuodessa pyhäinpäiviäviikonloppuna. Tänä vuonna pyhäinpäivä on lauantaina 6.11.2021. Merimieskirkko järjestää tuolloin kunniakäynnin muistomerkillä. Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkitekniikka vastaa tulen sytyttämisestä ja tekee yhteistyötä asian tiimoilta Merimieskirkon kanssa.

Ursinkallion mahdollinen kunnostusta ohjaa osaltaan Hernesaaren rakentuminen, mikä vuoksi Ursininkallion kunnostuksen ratkaisut ja toteutusaikataulu on sovitettava Hernesaaren rakentumisen aikatauluun.

Ursininkallion ja Merenkulkijoiden ja mereen menehtyneiden muistomerkin ikuisen tulen kunnostus eivät sisälly vuoden 2022 talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Ursinin kallioiden alue ja sen ikuisen tuli kunnostettava, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja yksi muu valtuutettu ovat tehneet 3.3.2021 seuraavan talousarvioaloitteen:

Engelinaukiolta laskeutuva Juhani Ahon puisto on päättynyt avoimella näkymällä Ursininkallioilla sijaitsevaan Merenkulkijoiden ja mereen menehtyneiden muistomerkkiin ja sen taakse merelle. Nyt kaasuverkkoon liitetty kaasuliekki on ympäristösyistä sammutettu vuosia sitten ja avoin merinäkyvä ylös Engelinaukiolle on jäänyt kasvaneiden ja rehevöityneiden puiden peittämäksi. Rakennuksia maiseman edessä ei toistaiseksi ole ja näköyhteys merelle voidaan tulevassa rakentamisessa huomioida.

Esitänkin, että kaupunki varaa määrärahan kyseisen muistomerkin ja sitä ympäröivän alueen uudistamiseksi osana Eiranrannan ja Hernesaaren alueen rakentamista sekä liekin palauttamista kunnioittamaan niiden merenkulkijoiden muistoa, jotka ovat olleet aikanaan osaltaan rakentamassa Helsingistä monipuolista merellistä kaupunkia. Samalla se voisi toimia Hernesaaren suunnitellun Merikeskuksen ja koko merellisen Helsingin symbolina näkyessään myös kauas merelle. Kaasuverkon sijaan torni voisi käyttää polttoaineenaan hajutonta ja nokeama-

tonta bionestettä. Uskon, että kunnostukseen saataisiin mukaan myös biopolttoaineita kehittäviä yrityksiä.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 22.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Ursinin kallioiden alue ja sen ikuinen tuli kunnostettava, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 14.09.2021 § 446